

TUNTOSARVI

Nro 18 1986

TUNTOSARVI

Kuulonäkövammaisten lehti
ilmestyy 48 kertaa vuodessa, perjantaisin
Nro 18/86
12. vuosikerta

JULKAISIJA

Näkövammaisten Keskusliitto ry.

PÄÄTOIMITTAJA Orvokki Holopainen
TOIMITTAJA Timo Pietilä

TOIMITUKSEN OSOITE

Näkövammaisten Keskusliitto
Mäkelänkatu 50, 00510 Helsinki
puh. (90) 77041/227

SISÄLLYS

Laskettelukurssi Vuokatin rinteillä	1
Kuurosokeiden Tuki -yhdistyksen kuulumiset	6
Ajankohtaista	7
Kutsu	12
Ilmoitukset	14

TUNTOSARVI

2.5.1986

Laskettelukurssi Vuokatin rinteillä

Martti Avila

Vuokatti on ihanteellinen laskettelu- ja hiihtokeskus. Erityisesti lasketteluun kannalta paikka tarjoaa hienot puitteet lasketteluun harrastamiseen.

Vuokatti sijaitsee Sotkamossa. Kajaanista sinne on matkaa noin 40 km.

1.-5.4.1986 järjestettiin kuurosokeiden laskettelukurssi Vuokatin rinteillä. Kurssilaiset ja ohjaajat yhteen laskettuna meitä oli kaikkiaan 10 henkilöä. Vuokatin Urheiluopiston puolesta kurssilla toimi opettajana nuorisoohjaaja Marja Lukkari. Laskettelukurssilla teimme historiaa, sillä koskaan aikaisemmin ei kuurosokeille ole opetettu lasketteluä, ja luultavasti aikaisemmin kuurosokeat eivät myöskään ole lasketteluä harrastaneet.

Marja Lukkari, kurssin opettaja, oli todella päättäväinen. Hän ei yhtään epäillyt, etteikö meille laskettelu sovi. Todella tarmokkaasti ja hyvin suunnitellun kurssiohjelman mukaan viikko meni loistavasti läpi.

Päivän ohjelma oli tiukka. Aamupäivällä oli ensin voimistelua ja sen jälkeen lasketteluä. Iltapäivällä oli ensin lasketteluä ja sen jälkeen voimistelua. Illalla oli vielä ohjelmassa rentoutusta. Voimistelulla saatiin paikat notkeiksi ja kunto myöskin nousi. Lasketteluä aloitettiin alkeista, opettelimme erilaiset lasketteluä asennot, joita hallitsemalla lasketteluä sujuu hienosti

Hilja tulossa rinnettä alas. Kurssin ohjaaja Esko Jutila seuraa perässä. Tilannetta seuraavat Päivi, Liisa, Ilona, Martti, Inga ja Merja. Kuvaaja oikeassa reunassa tallentamassa tilannetta videolle.

eikä minkäänlaista pelkoa pääse esiintymään, vaan kaikki sujuu rohkeasti.

Heti ensimmäisenä kurssipäivänä jokaiselle valittiin tietysti sopivat laskettelusukset ja kengät. Sen jälkeen sitten alettiin opiskella lasketteluun hienouksia.

Vuokatin laskettelurinne on noin 1000 m. Ylös rinneeseen päästiin hissillä. Pienemmällä hissillä päästiin rinteeseen puoleenväliin, josta jatkuvasti lasketeltiin, ja se tunne jonka laskettelussa saa on todella mahtavaa.

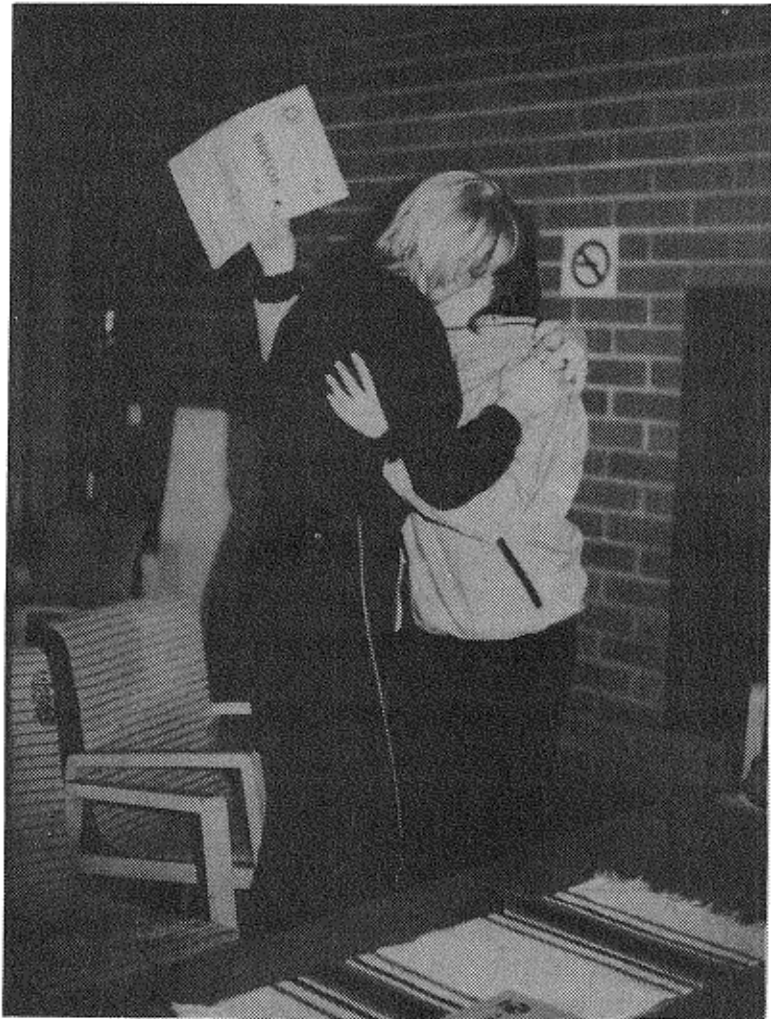
Kuvassa tauolla rinteeseen puolivälissä vasemmalta: Inka, Merja, Marja-Liisa ja Martti.

Kukaan ei pelännyt, vaan kaikki olivat rohkeita laskettelussa.

Kurssin ensimmäinen ja toinen päivä tuntuivat kovimmilta ja laskettelusukset ja kengät ovat aika painavia. Se tietenkin tuntui jaloissa ensimmäisenä päivänä, mutta päivä päivältä nekin kevenivät jaloissa sitä mukaa kuin kuntokin nousi. Hiljankin mielestä paikka oli kuin vankila juuri noitten painavien kenkien takia.

Mutta kuinka ihmeessä laskettelu sujuu kun näkee huonosti??? Tämä asia ei haitannut pahemmin, sillä

laskettelussa on hyvä että näkevä henkilö laskee edellä ja näkövammaisen seuraa perässä. Tällä tavalla tultiin yhtenä letkana alas rinnettä ja kaikki sujui hienosti. Paikalla oli myöskin videokuvaa, joka fil-

Kuvassa kurssin opettaja saa jäähyväis suudelman kurssin ohjaajalta Esko Jutilalta.

masi laskettelumme videolle. Illalla sitten saimme katsoa videolta kuinka kaikki sujui, ja todella hauskaa oli nähdä videolta oma laskettelu.

Isommalla hissillä pääsimme sitten ihan rinteeseen huipulle. Sieltä muutamat meistä kävivät laskettelemassa kurssin viimeisenä päivänä.

Laskettelu ihan huipulta oli tosi jännä kokemus. Sieltä alas tultaessa vauhti muodostui huomattavasti kovemmaksi kuin rinteeseen puolivälistä laskettaessa. Pidimme tietysti taukoja lasketteluun aikana, sillä laskettelu myöskin on todella voimia kuluttavaa touhua, ainakin näin ensikertalaisen kokemana.

Niin kurssiviikko sitten oli vierähtänyt nopeasti ohi. Päätäjäispäivänä oli vielä palaveri, jossa pidettiin lyhyt yhteenveto kurssiviikosta. Kaikkien mielestä kurssiviikko oli ollut kiva kokemus.

Todettiin, että viikko oli sopivan pituinen. Päivän kurssiohjelma oli myöskin kaikkien mielestä sopivan tiukka.

Kurssin opettaja oli myös tyytyväinen kurssilaisiin. Kaikki ottivat kurssin ihan hartiavoimin. Kukaan ei itseään säästellyt, vaan täydellä innolla tehtiin työtä oppimisen, hyvän mielen ja kunnon aikaan saamiseksi.

Lopuksi kaikki saivat todistukset kurssiviikolta. Ja sitten jokainen lähti tyytyväisellä mielellä kotimatalle.

Kuurosokeiden Tuki -yhdistyksen kuulumiset

Kuurosokeiden Tuki -yhdistyksen ssäntömääräinen vuosikokous pidettiin 6.3.1986 alkaen klo 18.00, Näkövammaisten Keskusliiton monitoimitilassa, Mäkelänkatu 50, Helsingissä.

Lailliseksi ja päätösvaltaiseksi todetun vuosikokouksen puheenjohtajana toimi Airi Ärilä ja sihteerinä Anu Erkkilä. Yhdistyksen toimintakertomus vuodelta 1985 hyväksyttiin muutoksitta, samoin tilit ja tilinpäätös, joiden osalta johtokunnalle ja muille tilivelvollisille myönnettiin vastuuvapaus.

Puheenjohtajaksi valittiin edelleen jatkamaan Dagi Ahvenainen.

Johtokunta: Anu Erkkilä sihteerinä, Terhi Pikkujämsä, Kaija Salekari varapuheenjohtaja, Sirpa Sjöman, Tuija von Schoultz, Airi Ärilä.

Rahastonhoitaja: Tuija Pirhonen.

Tilintarkastajat: Inga Evävaara, Anneli Morero.

Jäsenmaksu on vuosikokouksen päätöksen mukaan edelleen 30 mk/henkilö, perhekohtaisena 40 mk, ainaisjäsenmaksu 250 mk ja liikelaitokset 500 mk. Yhdistyksen jäsenmäärä 100

Sääntöjen mukaan yhdistyksen tarkoituksena on:

- tukea kuurosokeiden kulttuuritoimintaa sekä kehittää sitä;
- tukea kuurosokeiden vapaa-ajan toimintaa kuten matkailua, retkeilyä sekä muuta osallistumista mikä

lisää kuurosokeiden tietoa ja vaikuttaa kuurosokeisiin virkistävästi;

- myöntää apurahoja sekä kuurosokeille, että heidän parissaan työskenteleville erityisiä opintomatkoja varten;
- tiedottaa kuurosokeiden vapaa-aikaan ja kulttuuriin liittyvistä asioista.

Vuonna 1985 yhdistys jakoi erilaisia avustuksia yhteensä 12.427,50 mk. Tämän vuoden tulo- ja menoarvion mukaan jakosumma tulee olemaan 18.500 mk. Avustusanomukset perusteluineen tulee lähettää allekirjoittaneelle, osoitella Suomen Kuurosokeat ry, Mäkelänkatu 50, 00510 Helsinki, puh. 90/7704 353.

Dagi Ahvenainen

AJANKOHTAISTA

Lakot jatkuvat ja uusia tulossa

Virkamieslakko jatkuu edelleen 25.4., eikä lakon loppuminen ole näköpiirissä. Valtakunnansovittelija Teuvo Kallion johdolla on kylläkin käyty neuvotteluja, mutta niissä ei ole edistytty. Työnantajaa edustavat Valtion työmarkkinalaitoksen edustajat ovat sanoneet, et-

tä virkamieslakko ei lopu ennen kuin työntekijät tinkivät palkkavaatimuksistaan. Työntekijäpuoli on neuvotellut lakon laajentamisesta entisestään. Esillä on ollut mm. poliisien osallistuminen lakkoon.

Voimaloiden sähkömiesten lakko jatkuu niin ikään. Toistaiseksi ei lakko ole vaikuttanut vielä sähkön saantiin. Mikäli lakko laajenee 7.5., niin kuin työntekijät ovat uhanneet, joudutaan ilmeisesti sähkön saantia kodeissa rajoittamaan katkaisemalla virran tulo esimerkiksi tunniksi kerrallaan.

Myös autonkuljetukset ovat uhattuna, sillä Autonkuljettajien liitto on uhannut aloittaa lakon 11.5. Alkessaan lakko pysäyttäisi osan linja-auto- ja tavaraliikenteestä. Mikäli junatkin olisivat tuolloin edelleen pysähdyksissä, oli liikennöinti Suomessa todella vaikeata ja monet tehtaot joutuisivat sulkemaan ovensa raaka-aineiden puuttumisen takia. AKT ajaa lakolla autonkuljettajille parempia palkkoja.

Lakkotilanne

Jo alkaneet lakot ja työsulut

- 2.4. virkamieslakko pääkaupunkiseudulla
- 4.4. sähköasentajat kymmenessä kaupungissa
- 9.4. työsulku sähköasennustöissä
- 16.4. virkamieslakko laajeni koko maahan
- 18.4. rakennustyöläisten lakko
- 21.4. sähköasennusalan lakko laajeni koko maahan
- 22.4. voimaloiden sähkömiesten lakko

Uhkaamassa olevat lakot ja työsulut

- 2.5. isojen puutarhojen ja turkistarhojen lakko
- 5.5. elintarviketyöläisten lakko
- 7.5. voimalalakon laajennus
- 7.5. puolustusministeriön tehtaiden tekniset, teollisuustoimihenkilöt ja Metalliliittoon kuuluvat menevät lakkoon
- 8.5. rakennuslakon laajennus
- 9.5. elintarvikealan työsulku
- 11.5. osa linja- ja kuorma-autojen sekä öljy- ynnä säiliöautoliikenteen kuljettajista
- 15.5. autokoulujen osa-aikainen lakko, joka
- 13.6. laajenee kokopäiväiseksi
- Hämeen Sanomat 25.4.

Paulig ryhtyy valmistamaan piilojäätelöä

Paulig ryhtyy valmistamaan jäätelön makuista ja näköistä ainetta, jota ei kuitenkaan saa kutsua jäätelöksi. Tämä johtuu siitä, että uusi piilojäätelö valmistetaan kasvisrasvoista. Jäätelöasetuksen mukaan jäätelöä ei saa valmistaa muusta kuin maitopohjaisesta rasvasta, siksi Paulig onkin pakannut piilojäätelönsä pakkauksiin, joissa lukee: jälkiruoka.

Paulig yrittää uutuudellaan murtaa Valion raaka-ainemonopolin jäätelömarkkinoilla. Tähän asti kaikki jäätelönvalmistajat ovat joutuneet ostamaan raaka-aineensa Valiolta, koska maitorasvoja ei muilla ole.

Valion myymän maitorasvan hinta on kuitenkin nous-
sut viime vuosina paljon nopeammin kuin jäätelön
hinta. Siksi Paulig on etsinyt uutta raaka-ainetta ja
siirtymässä osittain kasvisrasvan käyttöön. Kasvisras-
vasta voidaan valmistaa jäätelöä paljon halvemmalla
kuin maitorasvasta. Muualla Euroopassa kasvisras-
vasta on tehty jäätelöä jo monta vuotta. Makueroa
maitorasvasta tai kasvisrasvasta tehdyn jäätelön välil-
lä on vaikea havaita.

Helsingin Sanomat 22.4.

Kuningatar Elisabet täytti 60 vuotta

Englannin kuningatar Elisabet on täyttänyt 60 vuotta.
Kuingattaren syntymäpäiviä vietettiin mm. kiitosjuma-
lanpalveluksella Pyhän Yrjön kappelissa. Paikalla oli
neljä sukupolvea kuninkaallisia. Vanhin oli leskikuning-
gatar Elisabet, joka on 85-vuotias. Nuorin oli hänen
tyttärenpojanpoikansa, prinssi William, joka on neljä
vuotta vanha.

Juhlapäivänä satoi, mutta se ei estänyt ihmisiä sei-
somasta Windsorin katujen varrella katselemassa,
miten kuninkaalliset matkasivat kulkueessa kirkkoon
ja sieltä takaisin.

Jumalanpaleluksessa oli perhejuhlan tuntua. Seu-
rakunnassa oli kuingattaren henkilökohtaisia ystäviä,
poliitikkoja ja muiden maiden edustajia, sotilaita ja ho-

viväkeä. Kuningatar oli itse valinnut virret, Walesi
prinssi luki raamatuntekstin.

Iltapäivällä kuninkaallinen perhe oli Lontoossa j
Buckinhamin palatsin edustalla oli paljon lapsia hänt
onnittelemassa. Kaikkiaan 6000 koululaista Britannia
eri puolilta oli järjestetty tervehdykseen. He kaikki
kantoivat narsissikimppuja, niin että palatsin etupih
näytti hetkittäin keltaisten kukkien mereltä. Eikä ihme
narsissikimppuja oli 120.000.

Pitkä lasten kulkue eteni leveää Mall-katua pitki
linnaa kohti kuin ketaisenkirjava käärme. Mukana o
soittokunta, lippuja ja viirejä. Erityisenä koristeena o
keltaisista ja punaisista kukista rakennettu kuningatta
ren kruunu, jota erikseen valittu ryhmä lapsia hinasi.

Linnanpihalla kuusituhatta lasta ja soittokunta ka
jauttivat ilmoille kuningatarta varten sävelletyn onni
telulaulun. Kuningatar oli pukeutunut keltaiseen tak
kiin ja baskeriin. Hän kuunteli lasten laulua hiukan to
tisen näköisenä, mutta hymyili sitten leveästi, kun lap
set huusivat eläköötä ja heiluttivat kukkakimppuja nii
että narsissimeri lainehti.

Sitten vasta riemu puhkesi, kun kuningatar tuli lin
nanpihalle kiittämään ja kättelemään. Hän vastaanot
kymmenittäin kukkakimppuja ja syntymäpäiväkortteja
Helsingin Sanomat 22.4.

Kutsu

Kuurosokeiden henkilöstön koulutukseen 24.8.86-3.10.86

Kohderyhmä: Kurssin lähtökohtana on kokonaiskäsitys nuoresta/aikuisesta kuurosokeasta, ja se on tarkoitettu kaikille kuurosokeutuneiden parissa työskenteleville ammattiryhmille. Kuurosokeutuneisiin kuuluu kuuroja, sokeita ja vammattomia, jotka myöhemmin ovat saaneet näkö-/kuulovamman ja tarvitsevat siksi kuurosokeutuneelle sovellettua kuntoutusohjelmaa.

Osallistumisen edellytys: Vähintään vuoden käytännön työkokemus kuurosokeutuneiden parissa kansallisen peruskoulutuksen jälkeen.

Osanottajamäärä: 16.

Ajankohta: 24.8.-3.10.86.

Hakuaika päättyy: 10.5.86.

Ilmoitus hyväksymisestä: 1.6.86.

Kurssimaksu: Ei maksua.

Palkallinen virkavapaus: Työnantaja vastaa kustannuksista.

Tulkki: Luennot ja ammatilliset plenumkeskustelut tulkitaan skandinaavisista kielistä suomeksi ja päinvastoin. Englanninkieliset luennot käännetään myös skandinaavisille kielille.

Kurssipaikka: Pohjoismainen kuurosokeiden henkilöstön koulutuskeskus Dronninglundin linna, 30 km Ålborgista koilliseen, Tanska.

Pohjoismainen ministerineuvosto vastaa osanottajien matka- ja täysihoitokuluista.

Kurssin sisältö

Lähtökohtana dynaaminen perusnäkemys.

Käsitellään seuraavia teemoja:

- Pohjoismainen yhteistyö kuurosokeutta koskevalla työsaralla.
- Kuurosokeiden kehonkuvan ja orientointikyvyn harjoittamisohjelma päämääränä suuremman riippumattomuuden saavuttaminen.
- Teknisten apuvälineiden läpikäynti.
- Esimerkkejä kuntoutusprosessin vaiheista ja tavoitteista.
- Ihmisnäkemys ja etiikka kehityksen ja ohjelmien toteuttamisen perustana.
- Kuulo-/näkövammaisten nuorten ja aikuisten kliininen kuva.
- Kompensoivia kommunikaatiotapoja ja tietolähteitä.
- Syntymästään saakka kuurosokeiden tilanne Pohjolassa.
- Kuurosokean tilanne yhteiskunnassa: integrointi, vapaa-aika, erityisavustukset, etujärjestöt, sosiaaliset kysymykset.
- Lääketieteellisiä kysymyksiä ja psykologisia näkökohtia Usherin syndroomasta.
- Laitokseen sijoittaminen.
- Opintokäynti jossakin toisessa Pohjoismaassa olevassa kuurosokeainlaitoksessa, -koulussa tms.
- Projektiluonteisen opintoselostuksen esittely. Opintoselostus laaditaan joko yksin tai harrasteryhmässä.

Kurssin muoto

Työmuoto vaihtelee luentojen, ryhmäkeskustelujen, yksilöllisen syventymisvaiheen, opintokäynnin ja projektinluonteisen opintoselostuksen välillä.

Koulutus on muodoltaan internaattikurssi, joka edellyttää, että osanottajat asuvat koulutuskeskuksessa ja osallistuvat ohjelmaan koko ajanjakson.

Lisäksi yhteispohjoismaisella koulutuksella on päämääränään luoda ammatillisia kontakteja rajojen yli, niin että ammatillinen vaihto ja koordinaatio edistyy.

Lisää hakulomakkeita ja yksityiskohtaisempia tietoja saa Pohjoismaisesta kuurosokeiden henkilöstön koulutuskeskuksesta, jonne myös hakulomakkeet lähetetään.

Nordisk Uddannelsescenter for Døvblindepersonale
Slotsgade 8
DK-9330 Dronningslund
Tanska
Puh. 08-843 499

Ilmoitukset

TYKS:n piirin (Turun Yliopistollinen Keskussairaala) kuurosokeiden kerho kokoontuu 7.5. keskiviikkona. Kokouspaikka on sama kuin edellisilläkin kerroilla osoitteessa Humalistonkatu 16 B 72-73. Kaikki Turun ja sen lähikuntien kuurosokeat ovat tervetulleita. Kerhon kokoontumisaika on klo 12.00-15.00

Aluesihteerit Heikki Paatelainen on tavattavissa Turussa 13.5. tiistaina klo 10.00-14.00. Heikki on tuoloin samassa paikassa missä järjestetään myös Turun alueen kuurosokeiden kerhon kokoukset eli osoitteessa Humalistonkatu 16 B 72-73.

Jos asut Turussa tai sen lähellä ja sinulla on asiaa aluesihteerillesi, niin muistapa tämä vastaanottopäivä Turussa. Aluesihteerit Heikki Paatelainen pitää toimistopäivää Turussa vastaisuudessa kerran kuukaudessa joka kuukauden toisena tiistaina samaan aikaan klo 10.00-14.00.

Kodinhoitokurssi

Näkövammaisten ammattikoulussa järjestetään kuurosokeiden kodinhoitokurssi ajalla 9.-13.6.1986. Ilmoitautumiset 16.5.1986 mennessä Suomen Kuurosokeat ry:n toimistoon Dagi Ahvenaiselle, puh. 90, 7704 353.

Ohjelmoitu lomaleiri 9.-14.6.1986 lomakoti Kouluranta, Huttula

Oletko kiinnostunut näyttelemisestä? Tällä leirillä näyttelemme ja teemme näytelmään lavasteet. Näytelmä esitetään myöhemmin pikkujoulussa. Lisäksi liikkumme luovasti, kirjoitamme ja lausumme runoja, leikkimme, laulamme ja tanssimme...

Leiripaikka on monelle tuttu Huttula. Tänä keväänä on Huttulaan valmistunut uusi päärakennus.

Osallistumismaksu on 250 mk/henkilö. Matkakulu

korvataan 100 markkaa ylimenevältä osalta. Leirin vetäjä on Sointu Koskinen. Voit ottaa mukaan oman tulkin.

Ilmoittautuminen 20.5.86 mennessä Dagi Ahvenaiselle, Mäkelänkatu 50, 00510 Helsinki tai puh. 90/7704 353. Muista ilmoittaa tulkkisi nimi ja osoite.

Tervetuloa teatteria tekemään.

Perheleiri 30.6.-5.7.1986

Lomakeskus Päiväkumpu, Karjalohja

Pian on kesä ja perheleiri. Leiripaikka on viime vuodelta tuttu ja hyväksi havaittu Päiväkumpu. Ohjelmaakin on tuttu: liikuntaa, leikkejä, yhteistä ilonpitoa sekä savitöitä...

Leiri on tarkoitettu ensisijaisesti lapsiperheille. Muutkin huomioidaan, mikäli tilaa riittää.

Osallistumismaksu on 250 mk/perhe. Matkakulut korvataan 100 markkaa ylimenevältä osalta.

Voit ottaa mukaan oman tulkin. Leirin vetäjä on Sointu Koskinen.

Ilmoittautuminen 20.5.86 mennessä Dagi Ahvenaiselle, Mäkelänkatu 50, 00510 Helsinki tai puh. 90/7704 353. Muista ilmoittaa tulkkisi nimi ja osoite.

Tervetuloa lomailemaan.

Kuopion kerho kokoontuu seuraavan kerran 15. toukokuuta klo 12.00-15.00. Kuninkaankatu 23 A 2. krs. Riston toimisto. Toivotaan mahdollisimman runsasta osanottoa, koska kerhot jää kesälomille ja tulee pitkä paussi tapaamisille.
